

Sygn. akt **VI RCa 302/13**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Rutkowska (spr.)

Sędziowie: SO Jolanta Piórkowska

SR del do SO Andrzej Hinz

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Niedzielska

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2014 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko małoletniemu **F. K.** reprezentowanemu przez matkę M. O.

o obniżenie alimentów

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Giżycku

z dnia 24 lipca 2013 roku

sygn. akt III RC 224/13

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniża alimenty należne od M. K. na rzecz małoletniego F. K. ustalone ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym Giżycku w dniu 28 września 2012 roku w sprawie III RC 364/12 na kwotę 640 zł miesięcznie do kwoty 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie od 1 stycznia 2014 roku poczynając.
2. W pozostałej części apelację oddala.
3. Koszty procesu stron za obie instancje znosi wzajemnie.

Sygn. akt **VIRCa 302/13**

UZASADNIENIE

Powód M. K. wniósł o obniżenie alimentów ustalonych przez Sąd Rejonowy w Giżycku 28 września 2012r. w sprawie Sygn. akt III RC 364/12, na rzecz małoletniego F. K., do kwoty 400 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu wywodził, że na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Giżycku został zobowiązany do łożenia na rzecz syna alimentów w kwocie 640 zł miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletniego M. O.. Od daty ugody sytuacja materialna powoda uległa znaczącej zmianie. Jego żona A. K. jest w ciąży i (...)r przyjdzie na świat dziecko, w związku z tym koszty utrzymania rodziny wzrosną. Aktualnie żona powoda korzysta z prywatnych usług ginekologicznych, kupuje suplementy diety, dochodzą koszty badań ciężarnej kobiety. Przygotowanie do przyjścia na świat dziecka wymaga dużego wkładu finansowego – wyprawka, wózek, kosmetyki. Dochody powoda są

stałe. Pracując, jako funkcjonariusz Straży (...) w G. otrzymuje wynagrodzenie na poziomie wynagrodzenia ze sfery budżetowej. Jego żona jest zatrudniona w Urzędzie (...) w G. na umowę o pracę na zastępstwo, otrzymuje zatem wynagrodzenie tymczasowe, w wysokości najniższej krajowej.

Powód i jego żona spłacają kredyt hipoteczny zaciągnięty w kwocie 85 000 zł na zakup mieszkania. Koszty utrzymania rodziny w skali miesięcznej (czynsz, prąd, woda, gaz, telefony, paliwo, żywność) sięgają kwoty około 2 000 zł. Powód nie jest w stanie płacić alimentów w wysokości 640 zł.

Powód podniósł, że kwota 400 zł miesięcznie zabezpieczy w należyty sposób potrzeby dziecka, zwłaszcza że jego matka prócz obowiązku bezpośredniej opieki, zobowiązana jest też do partycypowania w kosztach utrzymania dziecka. Świadczenia w kwocie 400 zł zapewnią równowagę w stopie życiowej dziecka i rodziców.

M. O. w ocenie powoda jest w znacznie lepszej sytuacji finansowej. Podjęła pracę w sieci odzieżowej (...) w G.. Jej mąż pracuje jako żołnierz zawodowy i osiąga wysokie dochody.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego pozwanego M. O. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa. Podniosła, że zarówno powód, jak i jego żona otrzymują stałe wynagrodzenia. Decydując się na dziecko, powód powinien zdawać sobie sprawę ze zobowiązań finansowych, które ciążyą na nim od kilku lat. Korzystanie z prywatnych usług ginekologicznych nie jest konieczne, zaś zażywanie suplementów diety dla kobiet ciężarnych nie wymaga dużych nakładów, jest to bowiem koszt 25-30 zł miesięcznie. Wymienione przez

powoda koszty utrzymania, w szczególności koszty telefonów i paliwa, nie są podstawowymi potrzebami .

Matka pozwanego podniosła, że od 1 czerwca 2013r. nie pracuje , a jest osobą bezrobotną. Jej mąż został przeniesiony na stałe do pełnienia służby w jednostce wojskowej w O., powstały zatem wydatki związane z dojazdem, rzędu 450 zł miesięcznie. Jego wynagrodzenie, to kwota 2700 zł , z której utrzymuje się czteroosobowa rodzina i również spłacany jest kredyt.

Podniosła, że małoletni pozwany F. od września rozpocznie naukę w pierwszej klasie szkoły podstawowej, powstaną dodatkowe wydatki. Ustalona zatem wysokość świadczeń nie jest wygórowana, zwłaszcza że powód poza płaceniem alimentów nie uczestniczy w inny sposób w życiu i utrzymaniu syna i nie robi mu prezentów.

Sąd Rejonowy ustalił, że w ugodzie zawartej przed Sądem Rejonowym w Giżycku 28 września 2012r. M. K. i przedstawicielka ustawowa małoletniego F. K., M. O. ustalili wysokość należnych alimentów na rzecz małoletniego od 1 października 2012r. na kwotę 640 zł miesięcznie, Podwyższyli tym z kwoty 600 zł świadczenia zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 22.09.2010r.

M. O. zatrudniona była wówczas na okres próbny do dnia 28 listopada 2012r. jako sprzedawca, z wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 1500 zł miesięcznie. Wspólnie z mężem – żołnierzem zawodowym, wychowywali dwoje dzieci, w tym małoletniego F.. Nadto mąż M. O. płacił alimenty na swoje dziecko.

M. K. z tytułu zatrudnienia w Urzędzie (...) w G. jako strażnik, otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 2.275,99 zł netto. Jego żona pracowała w Urzędzie (...) w G. i zarabiała około 1100zł.

Obecnie M. K. nadal pracuje jako funkcjonariusz Straży (...) w G. i zarabia 2.273,63 zł . Jego żona również pracuje za wynagrodzeniem około 1000 zł miesięcznie. Aktualnie jest w ciąży, a rozwiązanie ma nastąpić we wrześniu 2013r.

M. O. od 1 lipca do 31 sierpnia 2013r. jest zatrudniona na ¼ etatu, jako kelnerka w restauracji (...) i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 400 zł miesięcznie.

W oparciu o tak poczynione ustalenia Sąd Rejonowy w Giżycku wyrokiem z dnia 24 lipca 2013 r powództwo oddalił.

Sąd Rejonowy zważył, że przepis art. 138 kr i op umożliwia korektę zakresu obowiązku alimentacyjnego w razie zmiany stosunków, przez którą rozumieć należy zmiany w zakresie potrzeb uprawnionych oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanych.

Powód nie wskazuje na zmiany w zakresie potrzeb małoletniego F.. Z kolei gdy ustalano we wrześniu 2012r. zakres obowiązku alimentacyjnego M.

K. wobec syna, matka powoda pracowała, otrzymywała dochody w kwocie 1500 zł. Następnie od kwietnia do czerwca 2013r. pracowała jako sprzedawca. Aktualnie M. O. jest zatrudniona w niepełnym wymiarze czasu pracy jako kelner i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 400 zł.

M. K.pracuje nadal jako strażnik (...) O ile porównanie zarobków powoda osiągniętych w drugim półroczu 2012r. i w pierwszym 2013r. prowadzi do wniosku, że nominalnie nastąpiło ich niewielkie zmniejszenie, to zważyć należało, że powód poza alimentami nie uczestniczy w wychowaniu syna. W żaden inny sposób nie pomaga matce w ciężarze opieki nad małoletnim .

Sąd Rejonowy podniósł, że ceny produktów i usług stale rosną. Rodzice winni zapewnić małoletniemu nie tylko środki do życia, ale również zaspokoić potrzeby edukacji i leczenia. Elementy te wchodzą w zakres usprawiedliwionych potrzeb.

Małoletni nie jest jeszcze samodzielny. Potrzebuje uprania ubrań, przygotowania posiłków, opieki w chorobie, leczenia, wreszcie pracy wychowawczej. Czynności te aktualnie wyłącznie spełnia M. O., przez co w znacznej części wykonuje obowiązek alimentacyjny w myśl art. 135 § 2 kr i o. Analiza dokumentów dotyczących jej pracy wskazuje, że nie jest osobą bierną, stale poszukuje zatrudnienia i okresowo je podejmuje, co nie jest łatwe w przypadku osoby nie posiadającej zawodu.

Sąd Rejonowy zważył wnikliwie sytuację zarobkową M. K. i uznał, że o ile istotnie jego żona jest w ciąży, co stanowi jedyną zmianę w sytuacji finansowej zobowiązanego, to dziecko urodzi się dopiero we wrześniu. W tym też

miesiącu małoletni pozwany podejmie naukę w szkole podstawowej, co z kolei spowoduje dodatkowy wzrost kosztów jego utrzymania.

Wobec braku innych obowiązków wobec małoletniego F. według Sądu Rejonowego powód jest w stanie płacić na jego utrzymanie kwotę stanowiącą około 28 % jego miesięcznego wynagrodzenia i brak jest przesłanek wskazujących na możliwość zmniejszenia alimentów, dlatego Sąd Rejonowy powództwo oddalił.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając wyrok w całości i żądając uwzględnienia powództwa i zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu za obie instancje. Ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji powód podniósł, że nie sposób zgodzić się z orzeczeniem Sądu Rejonowego, gdyż ten dokonał ustalenia nieprawidłowego stanu faktycznego. Podniósł, że nie jest w stanie obecnie wywiązać się z obowiązku alimentacyjnego. Powtórzył argumenty podnoszone w pozwie.

Argumentował, że mąż matki pozwanego niewątpliwie ma refinansowane koszty dojazdu do pracy. Podważał zasadność uczęszczania córki matki pozwanego do niepublicznego przedszkola, gdy ta pracuje jedynie na ¼ etatu. Sugerował jej podjęcie pracy na cały etat. Podnosił, że alimenty od każdego z rodziców na rzecz pozwanego po 400 z³ miesięcznie winno w pe³ni zaspokoić jego potrzeby, a udział³ matki pozwanego nie może sprowadzać się wy³¹cznie do sprawowania bezpo#redniej opieki nad dzieckiem.

Matka małoletniego w odpowiedzi na apelację, wniosła o jej oddalenie w całości z uwagi na brak przesłanek do jej uwzględnienia i o zasądzenie od powoda kosztów procesu za obydwie instancje.

W uzasadnieniu swego stanowiska matka pozwanego podniosła, że powód nie ma jeszcze drugiego dziecka, a już powołuje się na koszty jego utrzymania. Decydując się na drugie dziecko winien mieć na uwadze ciężące na nim zobowiązania jak alimenty, kredyt mieszkaniowy, opłaty itp., a nie postępować nieodpowiedzialnie. Nieprawdziwie podaje że jego żona pracuje tylko okresowo i tylko na zastępstwo. Zarzuciła powodowi skupianie się na sytuacji finansowej jej obecnego męża, co nie powinno mieć miejsca. Zaprzeczyła jakoby jej mężowi przysługiwał zwrot kosztów dojazdu do pracy, podnosząc, że mąż nadal pracuje w ramach jednostki wojskowej w G..

Odpierając zarzut dotyczący niepublicznego przedszkola, do którego uczęszcza jej córka podniosła, że dziecko nie dostało się do przedszkola publicznego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako częściowo zasadna zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W dniu 20 września 2013 r powodowi urodził się syn I.. Żona powoda przebywa na urlopie wychowawczym na rok i pobiera w tym czasie 80 % wynagrodzenia. Nie ulega wątpliwości, że fakt ten znacząco wpłynął na sytuację finansową powoda i jego rodziny. Spełnione zatem zostały przesłanki zawarte w art. 138 kr i op, mocą którego w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Zgodnie z treścią art. 382 kpc Sąd II instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym.

W chwili orzekania przez Sąd I instancji powód nie miał jeszcze drugiego dziecka i uwzględnienie jego żądania byłoby przedwczesne, jak słusznie zdecydował Sąd Rejonowy. Obecnie sytuacja zmieniła się, powód ma drugie dziecko i nie powinno ulegać wątpliwości, że fakt ten musi znaleźć odzwierciedlenie w treści orzeczenia Sądu. Zarzut matki pozwanego, że powód jest nierozsądny decydując się na powiększenie rodziny i nie może to decydować o obniżeniu alimentów na rzecz małoletniego pozwanego, nie może być interpretowany na niekorzyść powoda. Powinna ona również mieć na uwadze fakt, że sama zdecydowała się na drugie dziecko, dodatkowo w sytuacji gdy nie miała pracy.

W przekonaniu Sądu II instancji posiadanie drugiego dziecka nie może być traktowane jako coś nagannego, tym bardziej że jest to pierwsze dziecko w nowej rodzinie.

Równocześnie uwzględnienie apelacji w całości nie jest możliwe. Małoletni pozwany jest dzieckiem coraz starszym. Obecnie rozpoczął naukę w

pierwszej klasie szkoły podstawowej, co niewątpliwie zwiększa uzasadnione wydatki na jego utrzymanie.

Powód płacił dotychczasowe alimenty należne pozwanemu regularnie. Nie ma zaległości. Alimenty zostały spożytkowane na potrzeby pozwanego.

Z powyższych względów Sąd II instancji na podstawie art. 386 §1 kpc zmienił zaskarżony wyrok obniżając dotychczasowe alimenty należne od powoda na rzecz małoletniego pozwanego do kwoty po 500 zł miesięcznie od 01 stycznia 2014 r poczynając. W pozostałej części Sąd na podstawie art. 385 kpc apelację oddalił jako bezzasadną. Koszty procesu Sąd pomiędzy stronami zniósł wzajemnie w oparciu o przepis art. 100 kpc z uwagi na jedynie częściowe uwzględnienie apelacji i tym samym powództwa.